

ILMARINEN JANUARI -JUNI 2017

28.7.2017

ILMARINEN

PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.

AKTUELLT I ILMARINEN

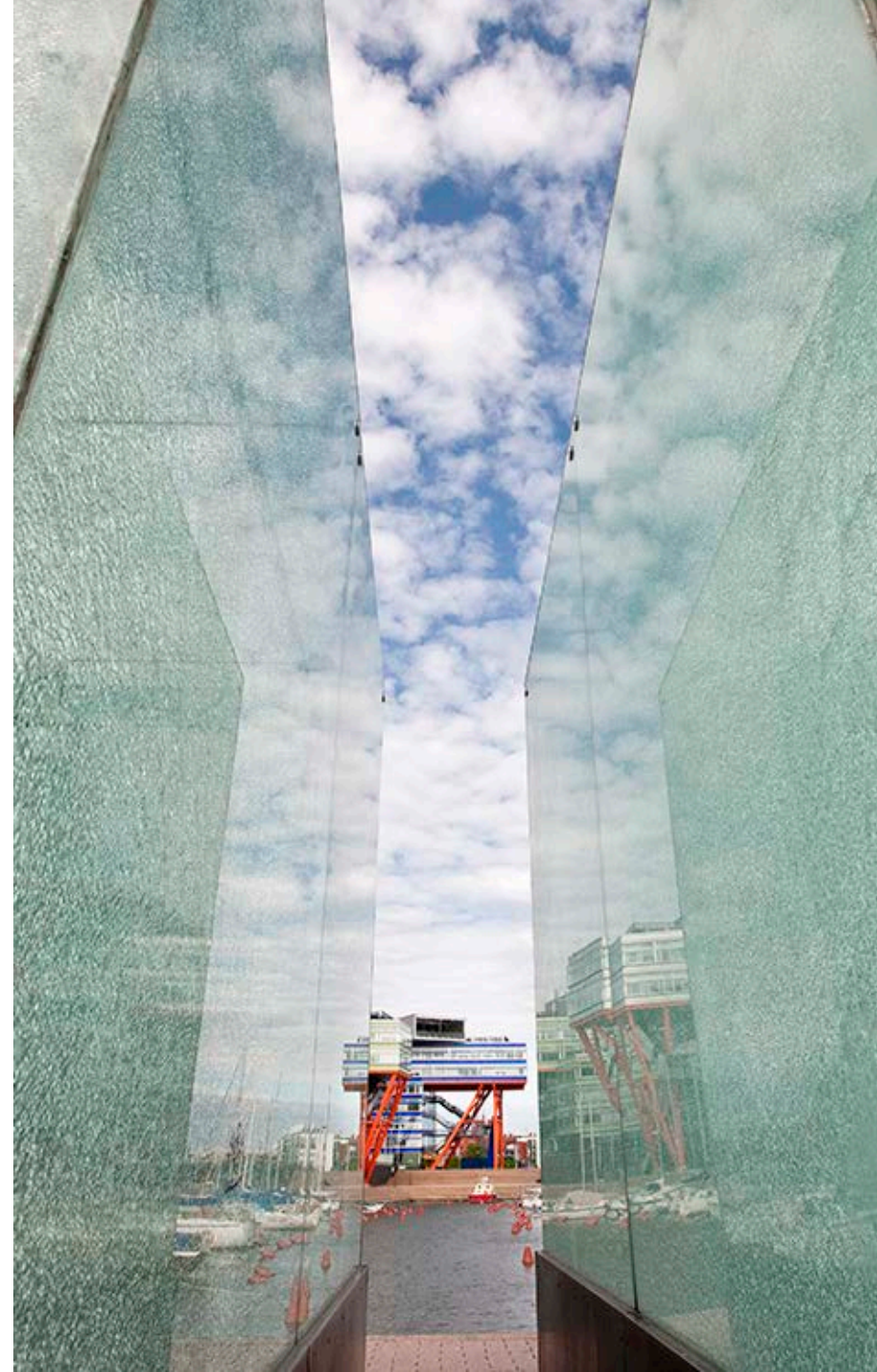
- Placeringsintäkterna var 3,8 % under början av året
- Kundanskaffningen var framgångsrik
- Wauhdittamo tar fram nya idéer till kundtjänster
- Partiell förtida ålderspension intresserar:
1 766 pensionsbeslut under början av året
- Nya etapper inom ansvarighetsarbetet:
  - Internationellt erkännande för klimatarbetet inom placeringsverksamheten
  - Miljöcertifieringen av fastigheter utvidgas
- Avtalet om Eteras fusion med Ilmarinen undertecknades i juni, förutsätter godkännande av bolagsstämmorna och myndigheterna

VIKTIGA OBSERVATIONER I OMVÄRLDEN

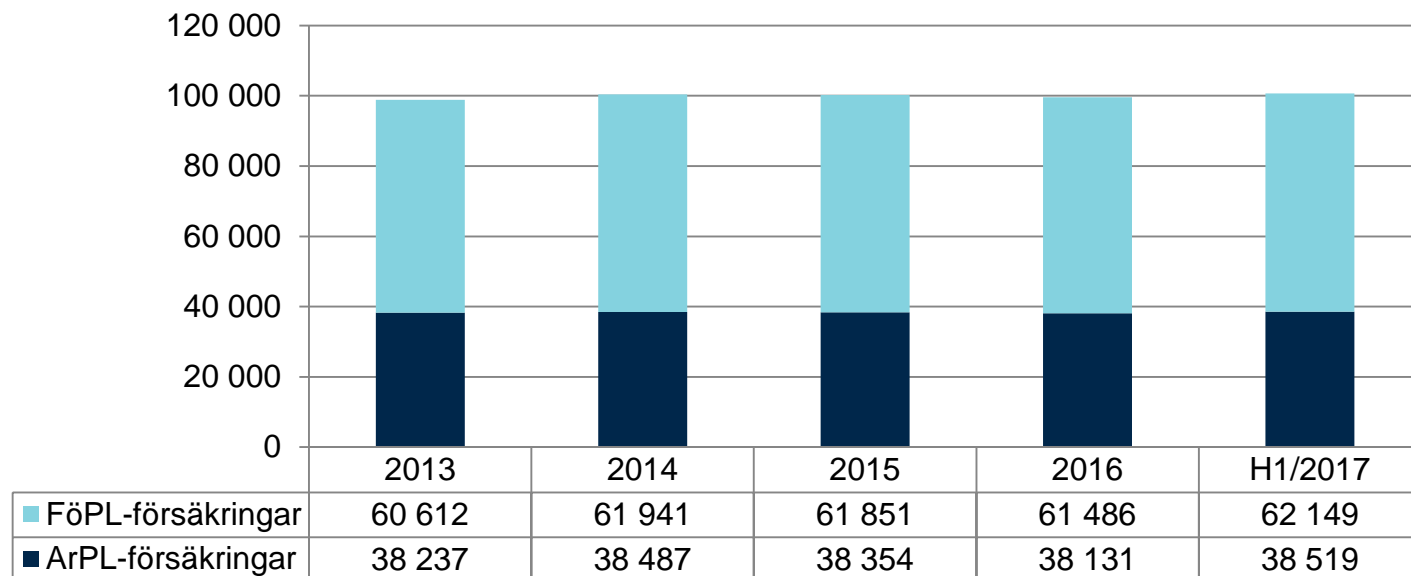
Januari–juni 2017

- Aktiekurserna fortsatte att stiga och åtföljdes av positiva resultatövertäckningar
- Den amerikanska centralbanken höjde sin styrränta
- Europeiska centralbanken fortsatte sina stimuleringsåtgärder
- De globala, Europas och Finlands tillväxtprognoser justerades uppåt
- Euron stärktes mot dollarn och yenen

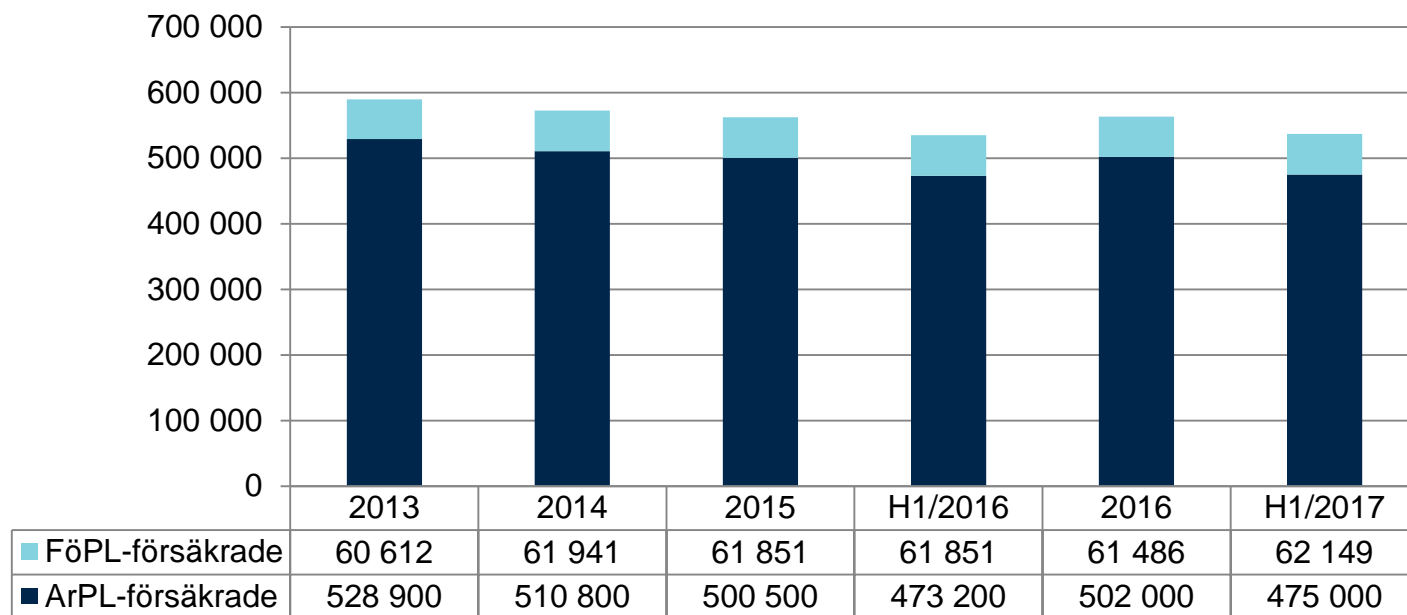
FÖRSÄKRINGSBESTÅNDET ÖKADE

Antalet försäkringar

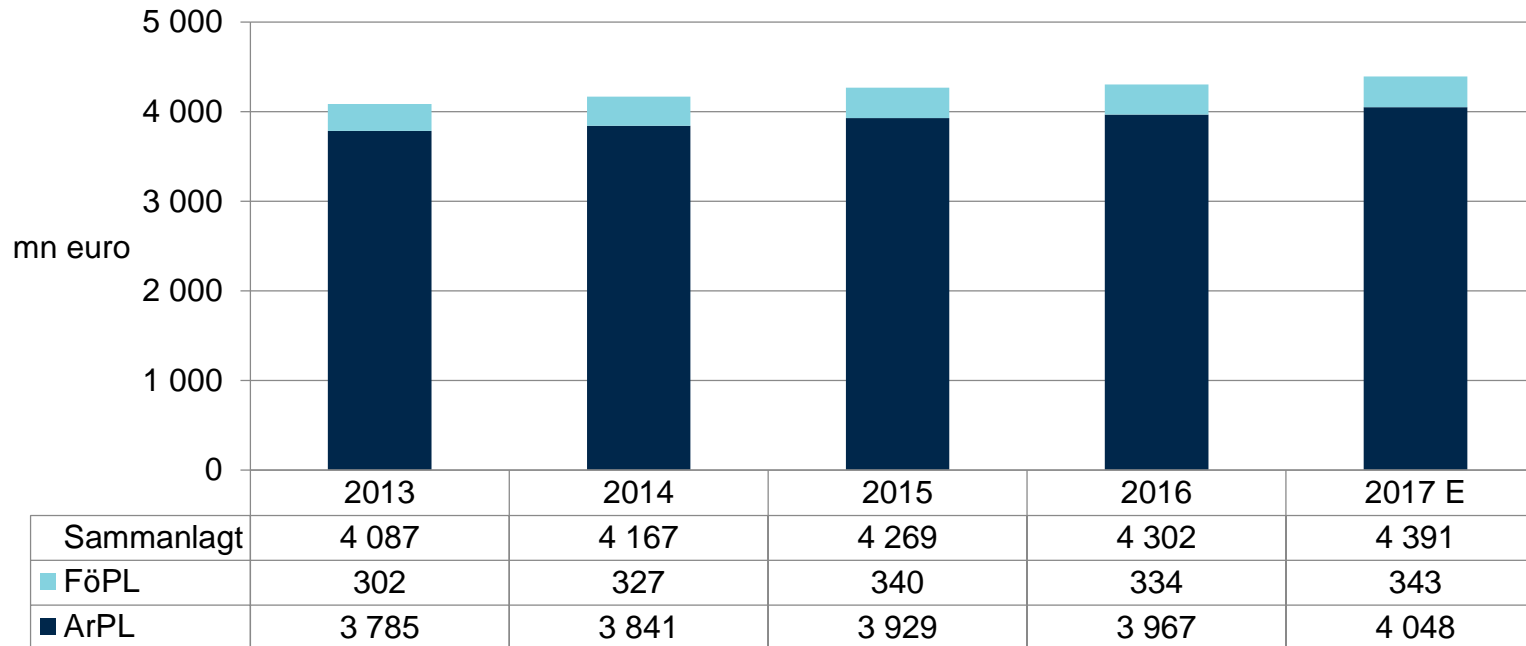
ANTALET FÖRSÄKRADE PÅ NIVÅN FÖR ETT ÅR SEDAN

Antalet försäkrade

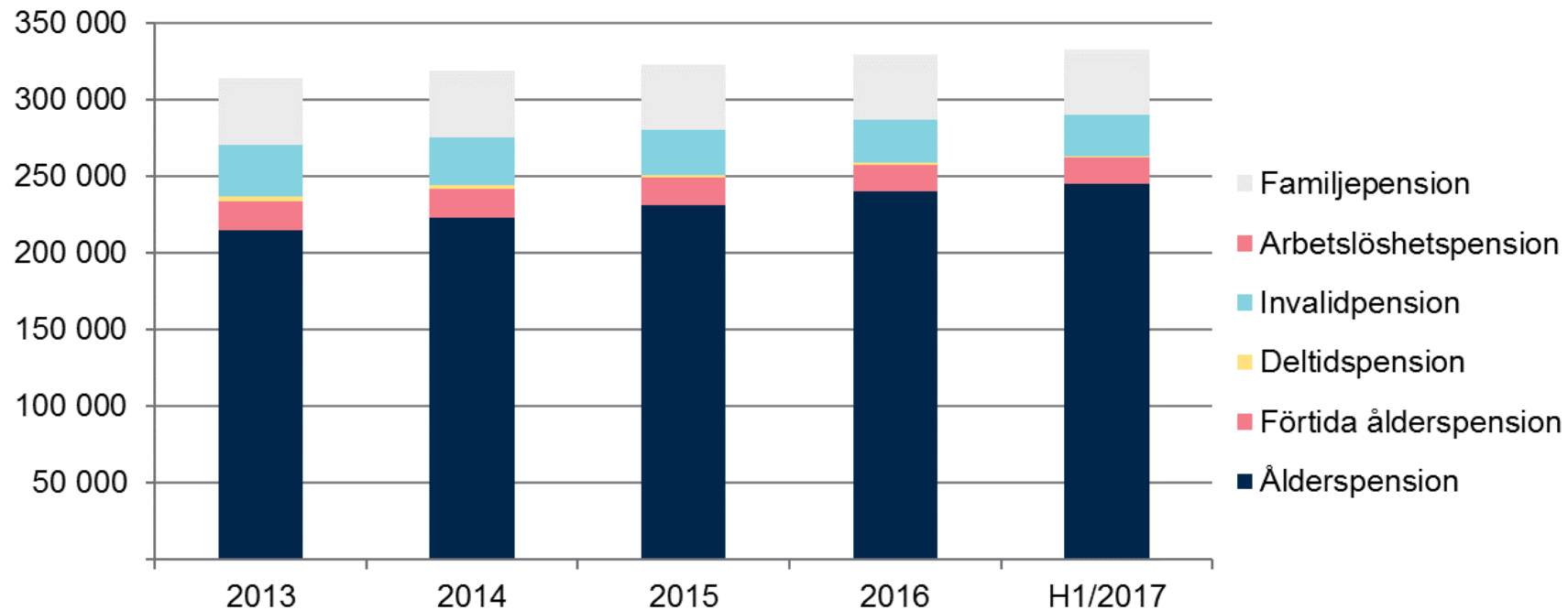
PREMIEINKOMSTEN FÖR HELA ÅRET VÄNTAS ÖKA

Uppskattad premieinkomst

ANTALET PENSIONSTAGARE VAR ÖVER 330 000

Löpande pensioner

PARTIELL FÖRTIDA ÅLDERSPENSION

INTRESSERAR

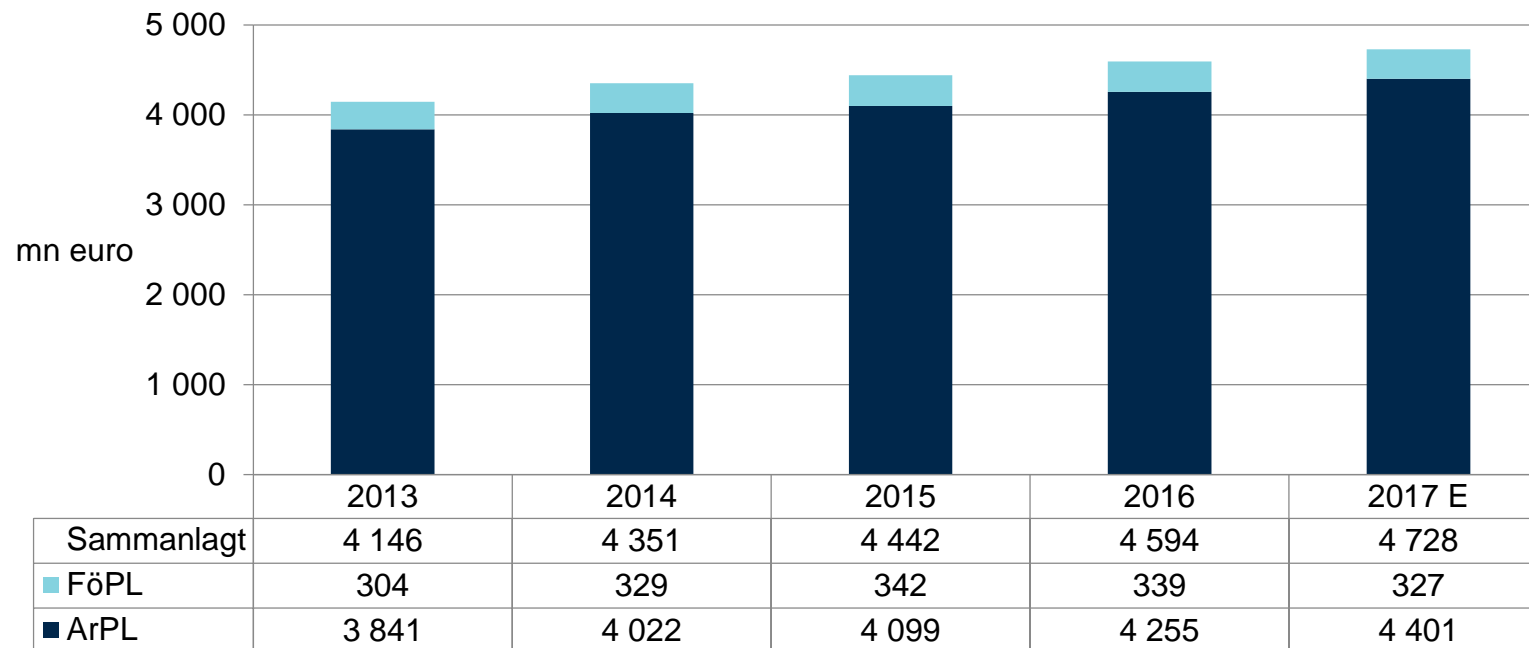
Antalet pensionsbeslut

	H1/2017	H1/2016	Förändring, %
Nya pensionsbeslut			
Ålderspensioner	6 191	5 978	3,6
Förtida ålderspensioner	1 766	-	-
Deltidspensioner	93	303	-69,3
Invalidpensioner	2 424	2 317	4,6
Familjepensioner	1 814	1 750	3,7
Beslut om rätten till rehabilitering	1 771	1 574	12,5
Sammanlagt	14 059	11 922	17,9

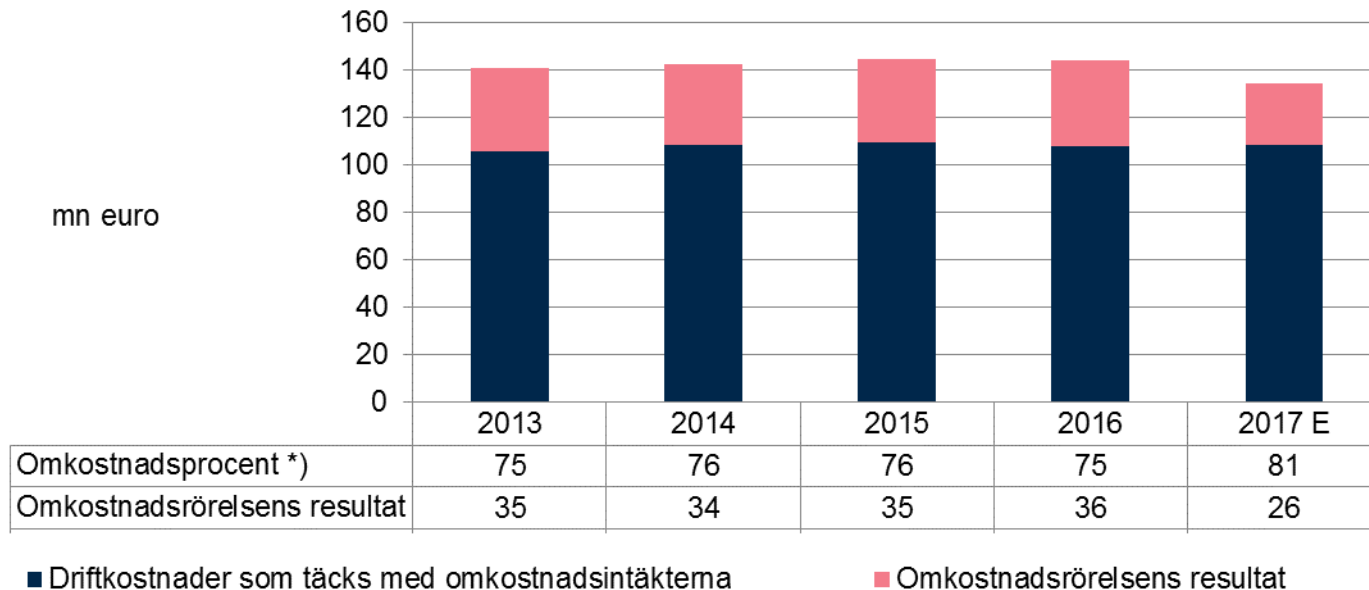
PENSIONSUTGIFTEN FORTSÄTTER ATT VÄXA

Utbetalda pensioner, prognos

TARIFFÄNDRING MINSKAR OMKOSTNADSANDELEN ÅR 2017

Omkostnadsrörelsens resultat och omkostnadsprocent

*) Den förväntade omkostnadsprocenten år 2017 är inte jämförbar med tidigare år på grund av tariffändringar i omkostnadsdelen.

Omkostnadsprocenten uppskattas i år vara cirka 81 procent, vilket motsvarar 75 procent med den tidigare beräkningsgrunden

OMKOSTNADERNA VÄNTAS VARA PÅ SAMMA NIVÅ SOM ÅRET INNAN

Totala rörelsekostnader per finansieringskälla

Miljoner euro	2017 E	2016	2015	2014	2013
Som ska täckas med omkostnadsinkomster	108,0	107,6	109,1	108,1	105,6
Som ska täckas med intäkter av placeringsverksamheten	26,4	24,5	25,3	23,5	22,0
Som ska täckas med andelen för hanteringen av risken för arbetsförmåga	5,0	4,7	5,1	5,7	4,3
Som ska täckas med andelen för lagstadgade avgifter	10,5	10,3	11,1	12,5	11,4
Totala rörelsekostnader	149,9	147,2	150,7	149,8	143,4
Faktiska totala rörelsekostnader, % av premieinkomsten	3,4	3,4	3,5	3,6	3,5

BÄST AVKASTNING PÅ AKTIEMARKNADEN

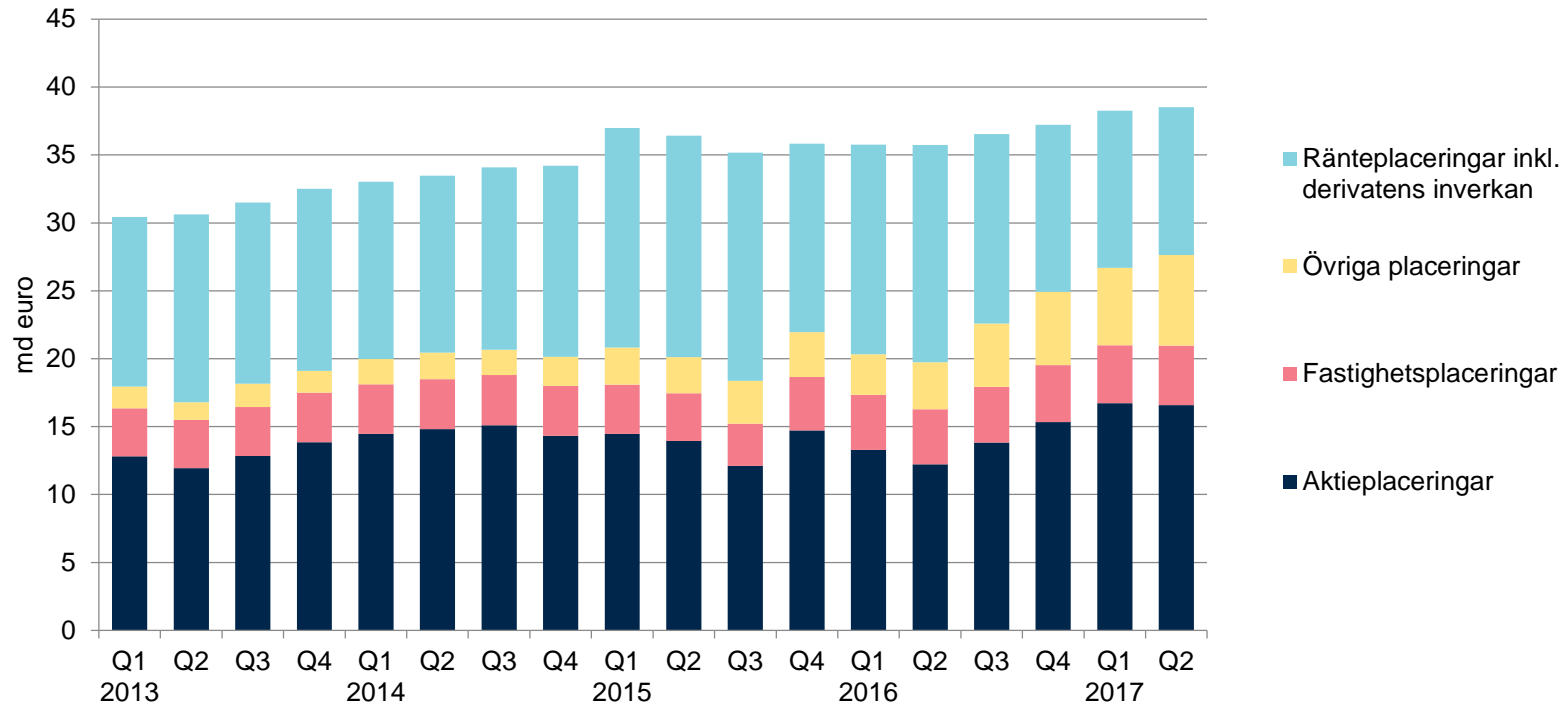
Januari–juni 2017

- Placeringsintäkter 3,8 %
  - Aktieplaceringarnas avkastning 8,0 %
  - Renteplaceringarnas avkastning 1,0 %
  - Räntan på fastighetsplaceringarna 1,6 %
- Den långsiktiga avkastningen var på god nivå
  - Nominell avkastning 5,9 %
  - Realavkastning 4,2 %
- Fortsatt stark solvens
  - Solvensnivå 130,1 %

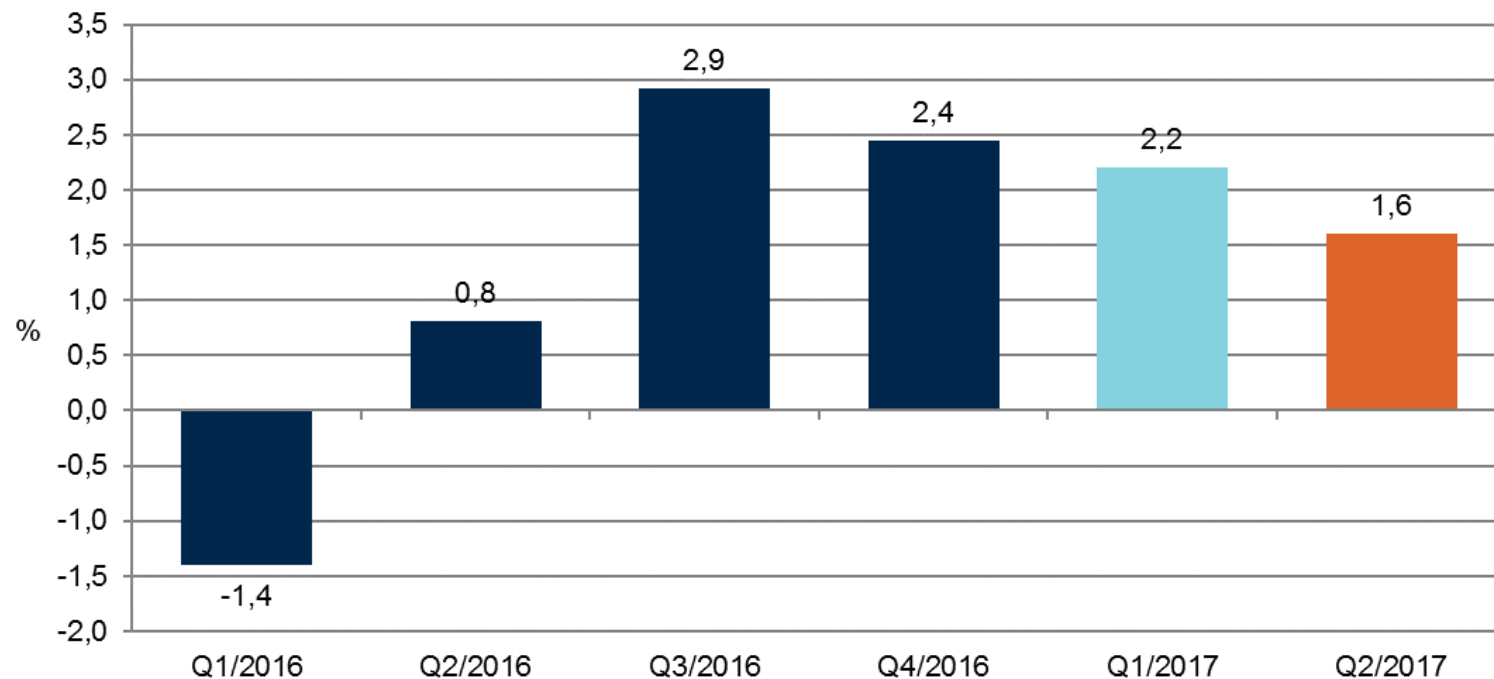
PLACERINGARNAS MARKNADSVÄRDE ÄR ÖVER 38 MILJARDER

Placeringsallokering enligt risk

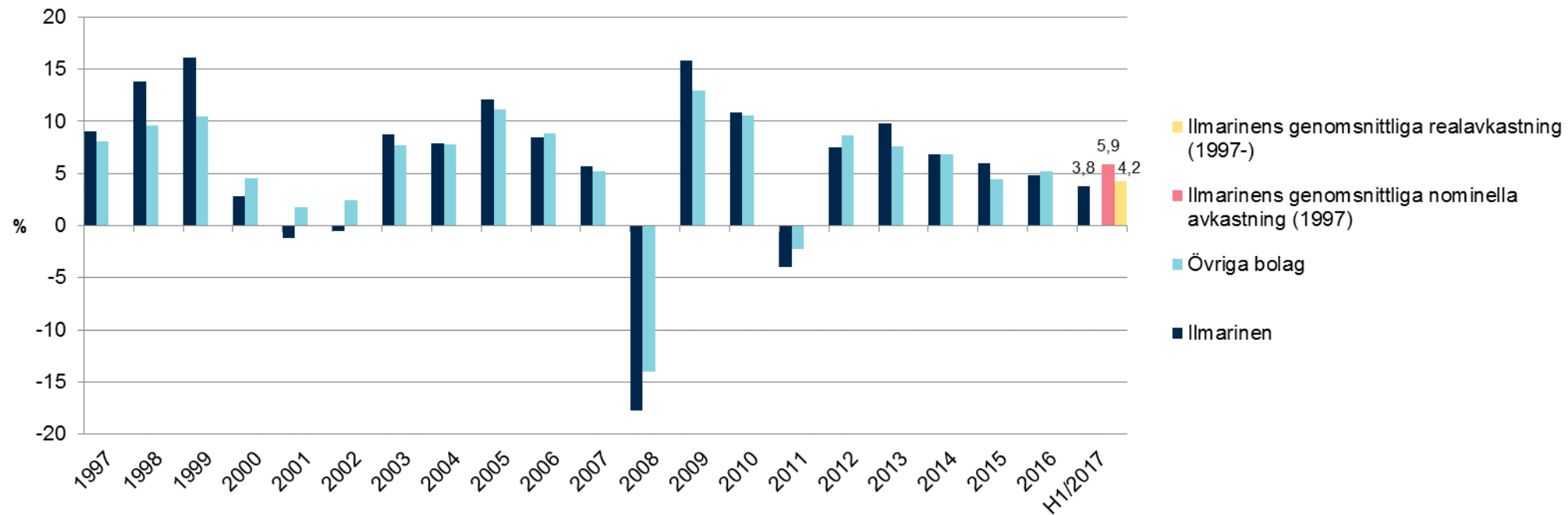
PLACERINGSKASTNING UNDER 12 MÅNADER 9,1 PROCENT

Placeringsintäkter per kvartal

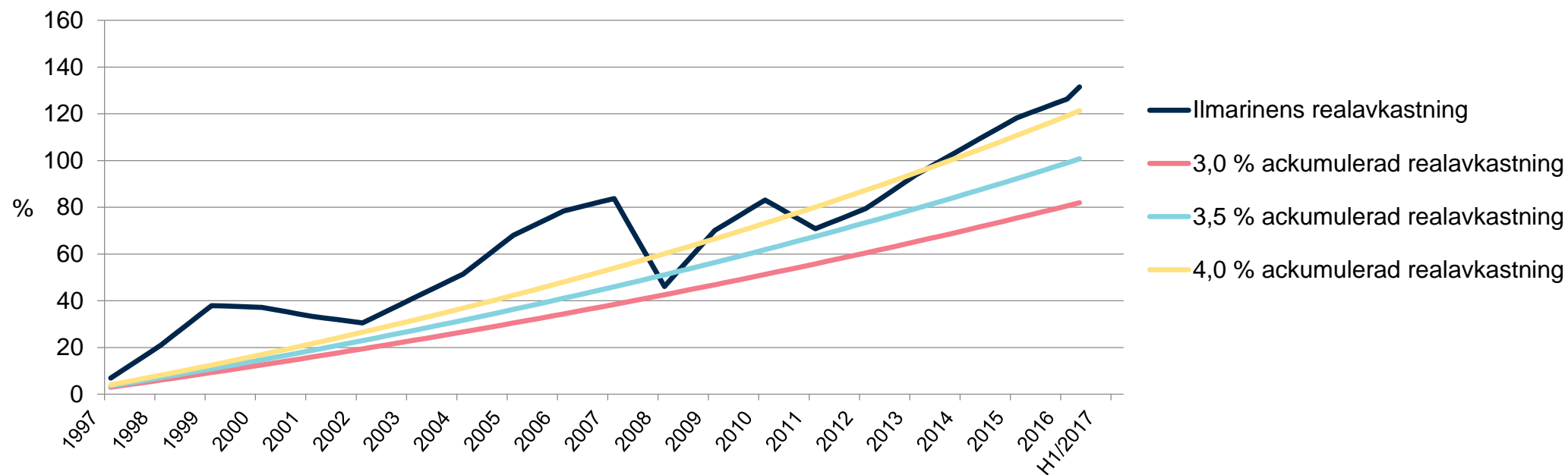
PLACERINGARNAS REALAVKASTNING PÅ LÅNG SIKT 4,2 %

Nettoavkastningen på placeringsverksamheten till verkligt värde

REALAVKASTNINGEN ÖVERSTIGER EN NIVÅ PÅ 4 PROCENT

Placeringarnas kumulativa nettoavkastning 1997-30.6.2017

JÄMFÖRELSE MELLAN ILMARINENS OCH MARKNADENS AVKASTNING

Medelavkastning på lång sikt

%	Ilmarinen	Finländska aktier ¹⁾	Europeiska aktier ²⁾	Euro statslån ³⁾	Euro företagslån ⁴⁾
Q2	1,6	6,7	0,8	0,5	0,3
2017	3,8	11,4	7,0	-1,1	0,6
2016	4,8	13,3	1,7	3,3	4,7
Medelavkastning under 5 år	7,1	19,7	11,7	5,1	4,5
Medelavkastning under 10 år	4,0	5,3	2,6	5,1	4,6
Medelavkastning från år 1997	5,9	10,4	6,7	5,1	4,9
Genomsnittlig realavkastning under 5 år	6,4	18,9	10,9	4,4	3,8
Genomsnittlig realavkastning under 10 år	2,5	3,7	1,1	3,6	3,1
Genomsnittlig realavkastning sedan år 1997	4,2	8,6	5,0	3,4	3,2

¹⁾ Finland, OMX Helsinki Cap Index GI, Total Return, Close

²⁾ Europe, STOXX, 600 Index, Total Return, Close

³⁾ IBOXX Euro Sovereign Overall Total Return Index

⁴⁾ IBOXX Euro Corporates Overall Total Return Index (investment grade)

UNDER BÖRJAN AV ÅRET VAR PLACERINGSINTÄKTERNA 3,8 %

Placeringarnas fördelning och avkastning

	Basallokering		Riskfördelning		Avkastning		Volatilitet
	mn euro	%	mn euro	%	%		
Ränteplaceringar	15 606,9	40,5	10 200,1	26,5	1,0		
Lånefordringar	898,7	2,3	898,7	2,3	1,7		
Masskuldebrevslån	13 407,1	34,8	6 069,0	15,8	1,0	1,6	
Masskuldebrevslån i offentliga samfund	4 094,3	10,6	3 477,4	9,0	0,2		
Masskuldebrevslån i övriga samfund	9 312,8	24,2	2 591,6	6,7	1,4		
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar (inkl. fordringar och skulder som hänför sig till placeringarna)	1 301,1	3,4	3 232,3	8,4	0,4		
Aktieplaceringar	16 696,7	43,4	16 587,0	43,1	8,0		
Noterade aktier	13 336,8	34,6	13 227,1	34,3	8,3	13,0	
Kapitalplaceringar	2 392,9	6,2	2 392,9	6,2	6,9		
Onoterade aktieplaceringar	967,0	2,5	967,0	2,5	5,7		
Fastighetsplaceringar	4 384,7	11,4	4 384,7	11,4	1,6		
Direkta fastighetsplaceringar	3 954,3	10,3	3 954,3	10,3	1,3		
Fastighetsfonder och kollektiva investeringsföretag	430,4	1,1	430,4	1,1	4,5		
Övriga placeringar	1 818,9	4,7	6 661,6	17,3	-2,9		
Placeringar i hedgefonder	774,7	2,0	774,7	2,0	-1,8	5,6	
Tillgångsplaceringar	7,2	0,0	93,6	0,2	-		
Övriga placeringar	1 037,0	2,7	5 793,4	15,0	-2,3		
Placeringar sammanlagt	38 507,2	100,0	37 833,4	98,3	3,8	4,5	
Derivatens inverkan			673,8	1,7			
Placeringar till verkligt värde	38 507,2		38 507,2	100,0			

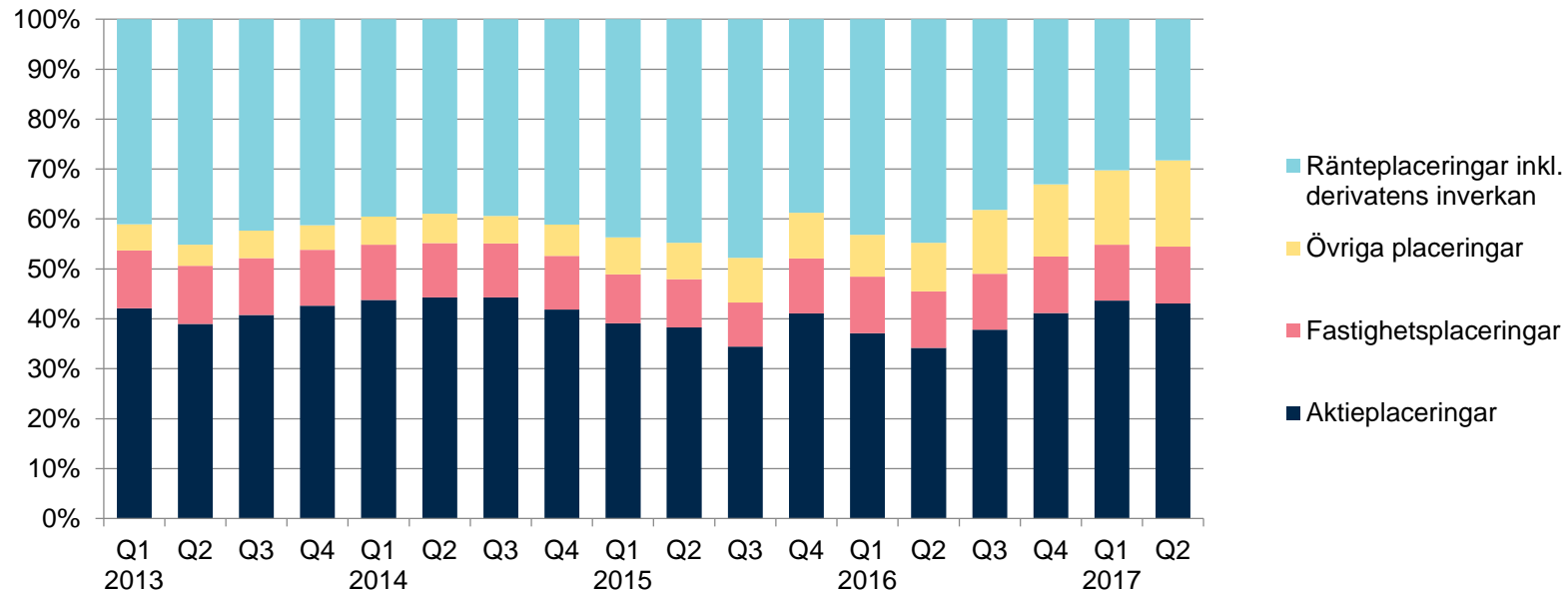
Masskuldebrevslånens modifierade duration är 0,3 år

Den öppna valutapositionen är 22,7 procent av placeringarnas marknadsvärde.

Totalavkastningsprocenten innehåller intäkter, kostnader och driftskostnader som inte hänförs till placeringsslag.

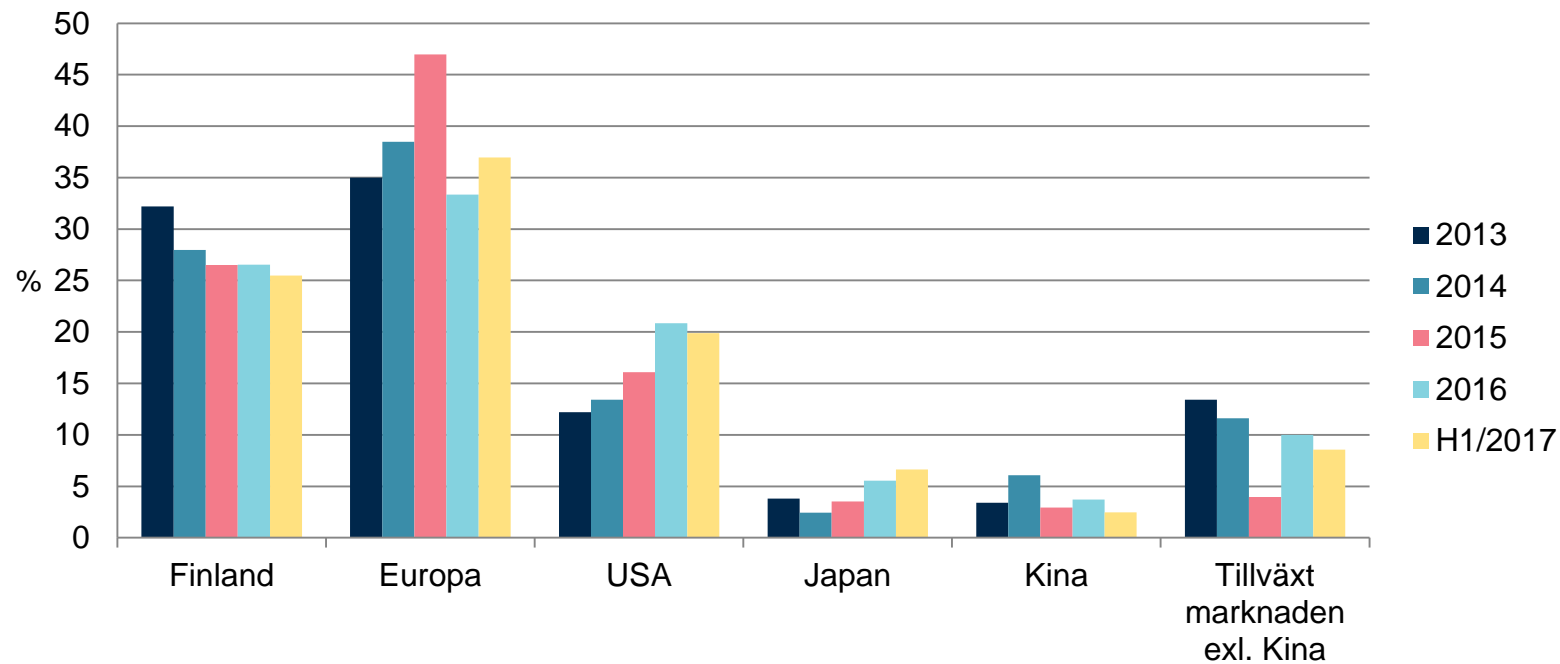
ANDELEN RÄNTEPLACERINGAR SJUNKER

Placeringsallokeringens utveckling

ANDELEN PLACERINGAR I EUROPA VÄNDE UPPÅT

De noterade aktiernas geografiska fördelning

INNEHAVET I FINLÄNDSKA BOLAG

3,4 MILJARDER EURO

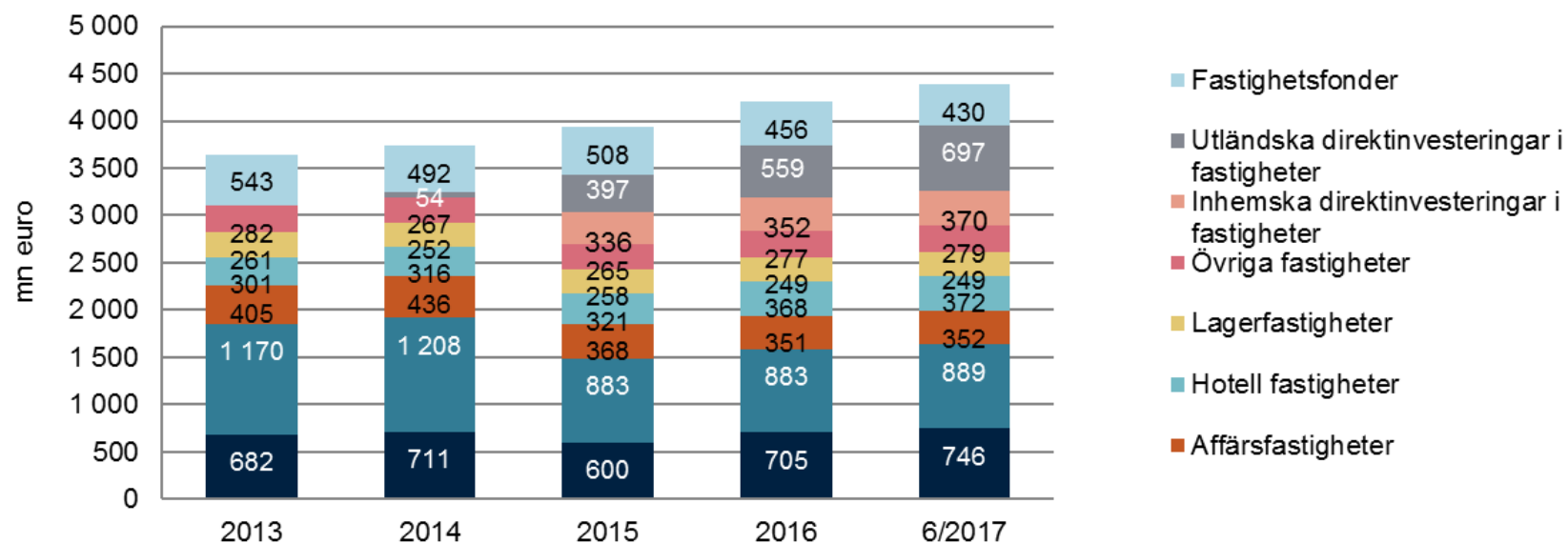
De största innehaven i inhemska noterade aktier

	Mn euro	30.6.2017	31.12.2016
↑	Stora Enso Oyj	205	177
↑	KONE Oyj	196	183
↑	UPM-Kymmene Abp	190	171
↑	Nokia Abp	167	136
↓	Neste Abp	166	176
↑	Sampo Abp	164	161
↓	Citycon Oyj	146	148
↑	Wärtsilä Oyj Abp	132	94
↑	Orion Oyj	114	83
↓	Nokian Renkaat Oyj	99	100

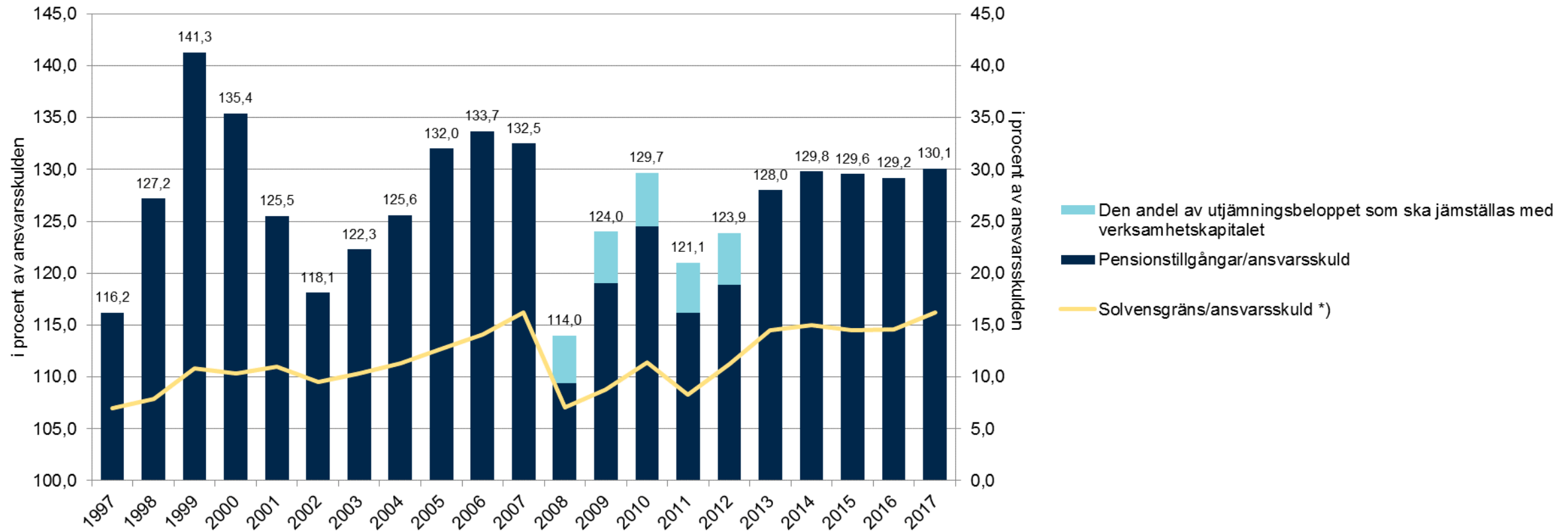
	I procent	30.6.2017	31.12.2016
	Qt Group Oyj	14,62	14,62
↑	Digia Oyj	14,59	14,58
	Technopolis Oyj	10,48	10,48
↓	Basware Abp	9,56	11,18
	Martela Oyj	8,07	8,07
↓	Componenta Abp	7,87	7,92
	Incap Abp	7,61	7,61
↓	CapMan Abp	7,52	7,60
	Citycon Abp	7,13	7,13
	Tulikivi Oyj	6,21	6,21

ANDELEN UTLÄNDSKA FASTIGHETSPLACERINGAR ÖKAR

Fastighetsplaceringarnas fördelning

SOLVENSEN ÄR PÅ FORTSATT GOD NIVÅ

Solvensställningen var 1,9 (2,2).

Skalan till vänster visar pensionstillgångarna och skalan till höger solvensgränsen.

I fråga om tidigare år tillämpas framställningssättet år 2017.

*) Solvensgränsen ändrades 1.1.2017 när den nya lagstiftningen trädde i kraft. Solvenskapitalet hölls nästan på oförändrad nivå, men principerna för beräkningen av solvensgränsen ändrades.

Som en följd av det minskade relationstalet solvenskapital/solvensgräns som beskriver solvensställningen.

A photograph of two men in business attire standing on a balcony, looking at a document held by the man on the left. The man on the right is pointing at the document. The background shows a modern building with a glass facade and a staircase railing. The entire image is overlaid with a blue tint.

BILAGOR

ILMARINENS FÖRSTA HALVÅR 2017

Sammanfattning av nyckeltalen

	1.1.-30.6.2017	1.1.-30.6.2016	1.1.-31.12.2016
Premieinkomst, mn euro	2 124	2 125	4 302
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde, mn euro	1 405	2 143	1 743
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital, %	3,8	6,2	4,8
	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Ansvarsskuld, mn euro	32 074	30 614	31 459
Solvenskapital, mn euro ¹⁾	7 400	9 087	8 460
i förhållande till solvensgränsen	2,2	2,4	2,0
Pensionstillgångar, mn euro ²⁾	35 706	36 411	37 423
ArPL-lönesumma, mn euro ³⁾	16 675	16 818	16 788
FöPL-arbetsinkomstsumma, mn euro ³⁾	1 462	1 523	1 471

1) Relationstalet har räknats i procent av den ansvarsskuld som använts vid beräkningen av solvensgränsen vid rapporteringstidpunkten

2) Ansvarsskuld + värderingsdifferenser

3) En uppskattning av de försäkrades löne- och arbetsinkomstsumma för hela året

NETTOINTÄKTER AV PLACERINGSVERKSAMHETEN

	Placeringsv. nettointäkt marknadsvärde 8) 30.6.2017 mn euro	Sysselsatt kapital 30.6.2017 mn euro	Avkastnings-% på sysselsatt kapital 30.6.2017 %	Avkastnings-% på sysselsatt kapital 30.6.2016 %	Avkastnings-% på sysselsatt kapital 31.12.2016 %
Ränteplaceringar	159,2	15 624,6	1,0	0,3	3,6
Lånefordringar ¹⁾	16,2	967,2	1,7	1,9	3,3
Masskuldebrevslån	137,7	13 420,3	1,0	0,0	3,6
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ¹⁾²⁾	5,3	1 237,2	0,4	3,3	5,8
Aktieplaceringar	1 246,1	15 666,3	8,0	-3,6	6,5
Noterade aktier ³⁾	1 034,9	12 437,9	8,3	-5,8	3,5
Kapitalplaceringar ⁴⁾	156,8	2 279,2	6,9	5,5	16,9
Onoterade aktieplaceringar ⁵⁾	54,4	949,2	5,7	3,5	20,5
Fastighetsplaceringar	68,7	4 205,1	1,6	1,7	6,4
Direkta fastighetsplaceringar	49,1	3 767,4	1,3	1,8	6,7
Fastighetsfonder och kollektiva investeringsföretag	19,6	437,8	4,5	0,9	3,6
Övriga placeringar	-56,5	1 946,1	-2,9	10,6	-0,9
Placeringar i hedgefonder ⁶⁾	-14,6	791,1	-1,8	-1,3	5,6
Tillgångsplaceringar	-16,1	13,3	-121,1	-14,3	-159,8
Övriga placeringar ⁷⁾	-25,8	1 141,7	-2,3	18,4	-6,0
Placeringar sammanlagt	1 417,5	37 442,2	3,8	-0,6	4,9
Intäkter, kostnader och driftkostnader som inte hänförs till placeringslag	-12,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde	1 405,3	37 442,2	3,8	-0,6	4,8

1) Inkluderar upplupna räntor

2) Inkluderar kassa och banktillgodohavanden samt fordringar och skulder som gäller köpesumma

3) Inkluderar även blandfonder, om de inte kan hänföras annanstans

4) Inkluderar kapitalfonder och mezzaninefonder samt infrastrukturplaceringar

5) Inkluderar även onoterade fastighetsinvesteringsbolag

6) Inkluderar alla slag av andelar i hedgefonder oberoende av fondens strategi

7) Inkluderar poster som inte kan hänföras till övriga placeringslag

8) Förändringen av marknadsvärdet mellan början och slutet av rapporteringsperioden – kassaflöden under perioden

Med kassaflöde avses skillnaden mellan försäljning/intäkter och köp/kostnader

9) Sysselsatt kapital = Marknadsvärde vid början av rapportperioden + kassaflöden som tidsavvägts per dag eller månad.

PLACERINGSALLOKERING TILL VERKLIGT VÄRDE

	Basallokering					Riskfördelning			
	30.6.2017 mn euro	30.6.2017 %	30.6.2016 mn euro	30.6.2016 %	31.12.2016 mn euro	30.6.2017 mn euro	30.6.2017 %	30.6.2016 %	31.12.2016 %
Ränteplaceringar sammanlagt	15 606,9	40,5	15 995,3	44,7	15 720,7	10 200,1	26,5	47,6	35,4
Lånefordringar ¹⁾	898,7	2,3	1 193,1	3,3	1 007,4	898,7	2,3	3,3	2,7
Masskuldebrevslån	13 407,1	34,8	14 522,2	40,6	13 722,0	6 069,0	15,8	20,8	19,2
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1) 2)}	1 301,1	3,4	280,0	0,8	991,3	3 232,3	8,4	23,4	13,5
Aktieplaceringar sammanlagt	16 696,7	43,4	13 806,7	38,6	15 321,8	16 587,0	43,1	34,2	41,2
Noterade aktier ³⁾	13 336,8	34,6	10 740,9	30,0	12 053,5	13 227,1	34,3	25,6	32,4
Kapitalplaceringar ⁴⁾	2 392,9	6,2	2 079,9	5,8	2 303,5	2 392,9	6,2	5,8	6,2
Onoterade aktier ⁵⁾	967,0	2,5	985,9	2,8	964,8	967,0	2,5	2,8	2,6
Fastighetsplaceringar sammanlagt	4 384,7	11,4	4 042,8	11,3	4 199,6	4 384,7	11,4	11,3	11,3
Direkta fastighetsplaceringar	3 954,3	10,3	3 558,2	10,0	3 744,0	3 954,3	10,3	10,0	10,1
Fastighetsplaceringsfonder och kollektiva investeringar	430,4	1,1	484,6	1,4	455,6	430,4	1,1	1,4	1,2
Övriga placeringar	1 818,9	4,7	1 899,6	5,3	1 972,2	6 661,6	17,3	9,7	14,5
Placeringar i hedgefonder ⁶⁾	774,7	2,0	811,0	2,3	1 063,0	774,7	2,0	2,3	2,9
Råvaruplaceringar	7,2	0,0	-1,4	0,0	-9,9	93,6	0,2	-0,2	0,4
Övriga placeringar ⁷⁾	1 037,0	2,7	1 090,0	3,0	919,1	5 793,4	15,0	7,7	11,3
Placeringar sammanlagt	38 507,2	100,0	35 744,5	100,0	37 214,4	37 833,4	98,3	102,8	102,3
Derivatens inverkan						673,8	1,7	-2,8	-2,3
Placeringar till verkligt värde	38 507,2	100,0	35 744,5	100,0	37 214,4	38 507,2	100,0	100,0	100,0

Masskuldebrevsportföljens modifierade duration var 0,3 år.

- 1) Inklusiva upplupna räntor.
- 2) Inklusiva kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och -skulder.
- 3) Inklusiva blandfonder om dessa inte kan hänföras till någon annan post.
- 4) Inklusiva kapitalfonder och mezzaninefonder samt placeringar i infrastrukturen.
- 5) Inklusiva onoterade fastighetsplaceringsbolag.
- 6) Inklusiva alla typer av andelar i hedgefonder oberoende av fondens strategi.
- 7) Inklusiva de poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

SOLVENSKAPITAL

Solvenskapital och dess gränser

	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Solvensgräns, mn euro	4 796,9	3 404,0	4 228,5
Solvenskapitalets maximibelopp, mn euro €	19 187,7	13 616,2	16 914,1
Solvenskapital, mn euro	8 948,6	7 386,2	8 460,0
Solvensnivå % ¹⁾	130,1	126,1	129,2
Solvensställning ²⁾	1,9	2,2	2,0

1) Pensionstillgångar i förhållande till ansvarsskulden enligt 11 § 10 punkten i SHM:s förordning (614/2008). Alla år presenteras i en ny redovisningsform.

2) Solvenskapital i förhållande till solvensgränsen